

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.18. Zelus domus tuæ &c. Zelo feruebat Christus, quia amore flagrabat: tu verò zelo non ferues, quia in amore tepuisti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

§. 18. *Zelus domus tue &c. Zelo seruebat Christus, quia amore se grabat: tu vero zelo non serues, quia in amore tepuisti.*

Recordati sunt vero discipuli eius: quia scriptum est: *Zelus domus tue comedit me.* Magnum actus hic in omnibus illis stuporem excitauit qui in templo aderant eo quod Christum minime cognoscerent: nondum enim se perfecte mundo manifestarat: & maiorem adhuc in ipsis sanctis discipulis suis, quia iam illis apprimè cognitus erat: nam enim eius experti fuerant mansuetudinem, benignitatem, suauitatem, & iam in illo paulatim advertebant, quod ab æternio Patre fuerat prædictum, & Euangelista Matthæus in illo completum asserit, nec noua D.

Hieron. exponit eleganter: Non clamabit, non vociferabitur, non audietur vox eius foris, calamus quassatus non confringet, & lignum fumigans non extinguet. Pluribus iam mansueta filij Dei benignitas innotuerat, qua in mundo clarus appareret. Isaias enim ut agnū futurum prædixit, qui totius licet, non quereretur, & ut talem conspexit eum D. Ioannes, dignoque signauit: *Ece agnus Dei.* Et ut notat D. Irenæus, designatus fuit in leuis auræ sibilo, quem peruenit transfactis nim aliis turbidibus, ventis, igne, & tempestate, porro nihil, meo iudicio eo vsque accedit exaggeratio, ad illud quod Isaias prædicit: *Lignum fumigans non L. 4. extra extinguet,* interprete D. Chryso. Quam foret illi haereses, & le pacificus, qui emungente te candulam, ablatosque succos in terram deiciente, illos adhuc fumigantes sibi que molestos, a nimium non haberet eos extinguendi pedibusq; poterit: Hoc indicare voluit propheta isto ligni fumigantis symbolo. Videntes igitur virū omnis mansuetudinis exemplar & ita abhorrentem re quem vel in capillo capitis lædat, qui tale quid, quale hoc est, facinus edat contra populum purpuratū, illi iherusalem, & vrbis Hierusalem potentissimum, in loco ira publico, quale templum erat, tempore concursus innumerabilis, sicut in vigilia Paschæ, ore hians stabant attoniti Apostoli, & tandem, inquit Euangelista illis in mentem venit, hoc facinore impleri, quod de eo scriptum ferebatur:

Domine: Zelus domus tue comedit me. Sententia est Ruperti quod eius meminerint discipuli post Domini resurrectionē, & hanc sententiam aliqui sequuntur: sicut enim dñs Christus à mortuis surrexit, signi illius recordati sūt, quod hac occasione prædixerat Iudæis, quod in triduo

templum esset suscitaturus, quia tunc illud impletum viderunt, & a similitur, tunc illis incidit factum illud fuisse ex Zelo domus Dei. D. Chry. *He. 12. in folt. D. Cyril Theophrastus & al. j. arbitrantur Ioann. hoc ita palam omnibus innotuisse, quod Christus Io. 1. 2. 1. Zelo moueretur domus Dei, ut illud confestim Ioann. intellexerint Apostoli: Zeli hoc operati sunt in eo feruentis res.*

Amor Zelos ut filios parit, ut dixit D. Aug. 11. & perdoctè profequitur mare Theologix profundum D. Th. b. Quare tanto feruens Zelo ne Zelum talem vel ipse sol aspiciat, ut etiam ipsi soli eius producat, videaris ad pedem in videre, quia illi amas plurimum. Ve quid dum vides quempiam vxori tuæ in Ioann. contumeliosum, cuique filijs molestum, tanto Tom. 9. contra offensorem Zelo motus inardescit? quia h. 2. 2. 9. multo illos amore complecteris. Vnde si Zelo 28. Ar. 4. non serueas, ratio est, quia non diligis. Ille qui succipit (a) quod vxor sua discipulat quocum. (a) no se le que libera voluerit, & loquatur illi, & vbi m. da vn que placuerit, nulla feruet dilectione. Hinc quarto. temus, quod Deus indicaturus se amorem suū ab anima subtraçurum sic minaretur: *Auferetur Eccl. 26. Zelus meus à te.* Ex prædictis collige, quod quāto fuerit tuus erga Deum amor feruentior tanto erit & Zelus ardentior, quō eius te honoris offendes defensorem.

Huius occasione perpendit D. Gregor. simile IV. sacrisq; dignitate em, Deo summo opere accepti. Allego. Præcipit ut sibi similia dedicare, calida, & r. ad hoc in sanguine frigeretur, ut autem eam Leuit. 6. calor intinuis penetraret, volebat ut oleū ei h. 21. per insunere. *Tolle sacerdos pugillum simile, qua in sartagine oleo confusa frigitur.* O quam D. Greg. vehementi accendebatur calore: aque oleum ei Ho. 12. in flammis excitabat, & quō plus olei, eo erat in Ez. 16. sartagine siccata vehementior. *Tunc simila in circa sartagine frigitur cum munda mens iusti per Ze. nem.*

Summus omnium V. amor qui fuit aut esse potest, is erat quo Salua. Christi ter noster æternū Patrem suum amplectebatur, erga Patrem loquendo de amore diuino increato, sed tūc amor etiam de creato anima lux, quia ex charitate, summus. qua in anima flagrat: promanabat hic etenim solus, longe antecurrit omnes omnia Sera. phinorum & Cherubimorum, ac sanctorū simul conflatos amores: & omnem illum, quo flagrant quotquot fuerūt. sunt aut esse possūt amatores. Ex tali amore, quis obsecro, Zelus erat accendendus: Filius, qui patrem suū ut vitā sū a charitate diligit, videtque hoc in foro flagrantem, do. parenti suo colaphos impingentem, qualiter se habet: Si hoc nauificat, euidens est argumētum

rum, quod illum minime diligit. Verum tamen si diligit ardentis honoris patrem Zelo non parum inardescit, & tanto vehementius, quanto diligebat ardentius & in calumniam inter- gite vindex in utriusque immaniter, hoc Zelo com- motus rugientem induit leonem. Scuta quic- quam domum tuam ingrediuntur, patremque tuum pedibus prosterunt, proteit, conculcat, collamque premit: quo precor hoc, ferres amo- mo, si illo nihil haberes gratius, nihil suavius? Quid Christo faciendum erat patris sui domum ingresso, cum vidit, quod ei in faciem conuulsa- reat? O quis Zelus? quis alius? quam efficax in corde eius mouetur a mulatio?

Obstupendis mentis verbis David, Christum alloquitur quem cernit amore iustitiae, & odio peccati non leniter accensum, & hanc dat ra- tionem: *Vixit te Deus, Deus tuus oleo lactis pro confortibus suis.* Longè abundantior olei fuit illa

Is 44. 8.
VII.
Christus
oleo su-
per om-
nes am-
plius in-
unctus
gratiae
vnde mi-
tis erat.

VIII.
Similan-
do.

IX.
Sed inde
Zelior.

Christus est inunctus, quam ea qua exteri omnes inuncti referuntur. Reges & sacerdotes oleo sancto consecrantur, in signum, quod esse debeant mites ac benigni, nihil enim sic demulcet ut oleum. Christus Rex Regum, & sacerdos sacerdotum suprema omnium olei unctione diuinae gratiae & supra omnes charitate erat inungendus: vnde laudatur om- nium mitissimus, suauissimus, benignissimus, di- lectissimus. Illud autem in eo Zelum excitauit extra motem feruentissimum, Certam sume mensuram gossipij quod ex se ira blandum est, ut ad expressionem rei alius suavis dici so- leat, est gossipium: illi superinfunde hydriam olei ut totum gossipium oleo conemperetur, quae poterit huius blandities comparari? Verum est, non abovo, sed nec est quidquam ad ignem concipiendum flammalque in caelum euoluen- dum magis dispositum si ei ignem iniecias: hoc quippe oleum, quo suauis redditur, ipsum dis- ponit gossipium, ut illico in flammam ignemque exardescat.

En tibi Christum ipse ex se gossipium est blandum, filius David, misericors, agnus man- suetus, filius ouiculae mitissimae, qua nulla in om- nibus caeli terraeque gregibus mitior apparuit. Huius blandae mansuetudini oleum gratiae su- perinfunde abundantissimum: cum ita sint per- mixtus ut ex eo ad omnes deriuetur: *Vidimus eum plenum gratia & veritate etc. & de pleni- tudine eius nos omnes accepimus.* Quae gratia quis erga coelestem Patrem amor? Hic est ille, quo disponitur ut igne Zeli succendatur ardentiori. Patre amat amore super omnes excellenti, amo-

re quo non possis imaginari feruentiorem, vnde Patris aduersus offensam, Zelo commouetur, quo torus inardescit, quo cordis eius intima exeduntur, & velut ignis compressus percutitur, frangiturque prostrat, sic honoris patrem Zelas, ad hoc quod agit eam infligit impetuosius. Quin imo idcirco in vobis nullus feruet honoris Dei Zelus, qui non illum ut patrem affectuose di- ligitis. Prorsus admirabile est quod inter Chri- stianos agitur, qui se iactant Deum habere pa- trem, & ut Catholicus non habetur, qui quoti- die non illi dicit: *Pater noster qui es in caelis*: & nihilominus, tanti tibi refert, quod offensaui, non eu- blasphemis imperatur, petitijs irriteur, celes- phis dedecoretur, ac si Deus ligneus esset, vel aliquis de numero Deorum in India si fidelis, quem nunquam vidisti: quinimo subrides, iocaris, de peccatis confers sermones, quae quilibet alius in Dei commissit ignominiam. Tu videris, an ille sit spiritus filij patris, & intelliges quam omnitemperans amor, Dei cor tuum elan- gueat.

X.
Quia
Deum
non dili-
gimus
eius ho-
norem
non eu-
ramus.

Hoc in primis aduerto, loquitur D. Gregor. Nazianzen. quod iustar ignis exardescas, totus flammatus, quotiescumque quis hoc tangit, quod diligit, & multos asserit esse Iuda proditori comparandos, qui videns opes dilapidari. Zelo nimio incanduit, ob detrimentum, ut leo rugiret quando pernitens Magdalenae vnguentum ef- fundit: *Fremebat in eam.* Ut eam velle discerpere videretur. Nec mireris, in promptu est ratio: pecuniam diligebat. O proditorem, exclamat ille, *Ob pecuniam fur alle Zelotypia erga communem* D. Grego. Naz. *astuabit, ac Deum prodit, & triginta argentei vendit.* Hic pater, verum feruentius traditor ille dilexerit Deum an pecuniam, & hoc in te ipso licet iudicare, quantum commoueris, si quis tibi vel minimum in pecunijs adferat detrimentum, vel in horti fructibus, aut in melle camporum, aut in honore tuo per ciuitatem, aut in vxore in foro noceat? Et quam hoc te nihil mouet quod Deus vendatur, blasphemetur, proedatur, offenda- tur? Evidens signum extincti amoris, qui si ter- ueretur, Zelum exardescit.

Orat. 18.
Mat. 14. 5.

D. Grego. Naz.

§. 19. Zelus domus tuae &c. Hoc Zelo fer- ueant Principes, & contra prophanos flagel- lum arripiant.

EX praefatis elicit D. Aug. animum synce- rum, quo Principes Christiani Ecclesia- stici ac seculares arripere debeant flagel- lum

38
33